

נאחזים בהחזים

במסגרת פסטיבל סרטי נשים שייערך החודש בכרמיאל, תיערך הקרנה מיוחדת של "הפרוטוקול של גלעד" • הסרט מתעד את גלעד קאהן, שנפטר מסרטן בגיל 15 וחצי • אמו רונית, תושבת משגב, יחד עם הבמאית דבורית שרגל, מספרות על רגעי העצב והשמחה שליוו את היצירה, שגם זכתה לאחרונה בפרס בפסטיבל שנערך בלוס אנג'לס

דיקלה שחר

שלי היתה מורדמת ומונשמת במחלקת טיפול נמרץ. לשמחתי, היא החלימה".

"סוג של תרפיה"

העבודה על הסרט התחלקה בין דבורית לרונית. "בתחילת הדרך, דנאל התקשה לקחת חלק בצילומים. גם מאיה, אחותו של גלעד, לא אהבה את הרעיון", מספרת שרגל, "אבל לקראת סיום העבודה ראינו וצילמנו את רונית, דנאל ומאיה, ששיתפה פעולה לחלוטין, וסיפרה על חייו ומותו של גלעד מנקודת המבט שלה. למרות זאת, בסרט היא צפתה לראשונה בפרמיירה, עם עוד כ-300 המוזמנים, ומאוד אהבה אותו. אני חושבת שכל אחד מבני המשפחה עבר סוג של תרפיה במהלך הסרט, בדרכו".

על הקשיים בדרך מספרת רונית: "עם סיום הסרט חשתי הקלה. חלק רב מה ראינו את אני ערכת, ואחריהם הייתי מרוסקת. היה קשה כל פעם לשמוע על החיבור של גלעד עם דמויות שפגשו אותו בדרך, ולחוש את הפרידה ממנו שוב ושוב. למרות הקושי, לא חשבתי להפסיק, כי היה לי ברור שאנו יוצרים ממך חשוב ויוצא דופן. "במהלך העשייה התחדדה לי דמותו של גלעד. היו צדדים, בעיקר באינטראקציה שלו עם אנשים אחרים, לא חברים ומשפחה, שלא היכרתי. מצד אחד זה היה כואב להבין איזו מתנה נהדרת הוא היה, ושלא הספקתי לומר לו כמה הוא מופלא ומדהים, ושלא

הספר של גלעד במשגב טורניר כדורגל לזכרו. גלעד היה שחקן כדורגל מעולה, עם קריירה מבטיחה שנגדעה כשחלה. הסרטן, אוסטיאוסרקומה, פגע ברגלו. הטורניר המרגש הפך גם ליום הצילומים הראשון של הסרט, ולא רק - הוא גם פותח את הסרט".

"הפרוטוקול של גלעד" זכה לאחרונה בפרס הסרט הדוקומנטרי הטוב ביותר בפסטיבל הסרטים הבינלאומי NYLA. בסרט מרואיינים בני משפחתו של גלעד, חברים, מכרים, מטפלים אלטרנטיביים, הפסיכולוגית שלו, מנהלת המחלקה בבית החולים רמב"ם, האחיות, חברים מתקופת המחלה, בני משפחותיהם ואף שקד, חברתו של גלעד, שהכירה אותו כשכבר חלה. הרגעים המרגשים בסרט הם תיעוד של גלעד שהגיע דרך הטלפונים הניידים של בני משפחתו וחבריו בתקופת המחלה. שרגל מספרת: "רונית בחרה את המרואיינים. החומרים שצולמו בתקופת המ" חלה הגיעו ממכריו טיפין טיפין לאורך כל העבודה על הסרט, וחשפו לי עוד סיפורים ורגעים על הנער שלא היכרתי".

לצד ההתמודדות המורכבת עם הסיפור הקשה של משפחת קאהן, במהלך העבודה גם אמה של דבורית חלתה בסרטן. "אני לא יודעת איך, אבל הצלחתי לעבוד על הסרט וגם להתמודד עם כל הכרוך במחלה של הורה, ומבחינת הרגש, להפריד בין גלעד לבין אמה שלי. בפרמיירה, בה נכחתי, אמא

קשר חודשיים בלבד אחרי שגלעד נפטר. אמרתי לה שאני חושבת שזה מוקדם מדי, ושהיא צריכה לעכל ולהתאבל, אבל היא הסבירה לי שחשוב לה להתחיל מיד, כי הזיכרונות טריים. אני פועלת מתוך אינטימיטי, טואיזיה, לכן אמרתי לה מיד 'כן', ויצאנו לדרך".

אסון כפול

משפחת קאהן חוותה אובדן קשה כששנים קודם לכן, כשבנם הצעיר יהונתן, שנולד עם תסמונת נדירה, נפטר כשהיה בן שמונה. ב-1 במרץ 2018 איבדו את גלעד. רונית: "לאחר מותו של יהונתן גילינו שלא נותרו לנו כמעט חומרים מצולמים שלו, ועד היום אנחנו מצטערים על כך. כשהבנו שגלעד הולך לקראת סוף חייו, נבהלנו והתחלנו לתעד כל מיני רגעים, לאסוף זיכרונות. לא חשבנו עוד על סרט. לאחר מותו, התחלתי לאסוף מאנשי שים חוויות על גלעד, וכשהתחלנו לצלם את הסרט הבנתי שאני רוצה משהו גדול יותר, לא רק זיכרונות - שיש לנו אפשרות ליצור הצצה עמוקה למשפחות שסועדות ילדים בגיל ההתבגרות שחולים בסרטן. עם הזמן התחדדו לי המטרות של הסרט. החיבור היה מוצלח, דבורית ידעה ללוות אותנו בצורה מדהימה, וגם לשחרר אותנו". שרגל: "המציאות הכתיבה את סדר העבודה על הסרט. ביוני 2018 התקיים בבית

זמן קצר לאחר שגלעד קאהן נפטר מסרטן, בגיל 15 וחצי, החליטה אמו רונית להפוך את הזיכרונות לסרט תיעודי. היא חברה לבמאית דבורית שרגל למסע ליצירת "הפרוטוקול של גלעד" - סרט מרגש שמתעד סיפור עצוב עם סוף אופטימי על התמודדות בני נוער ובני משפחותיהם עם המחלה. בתום שנה הושלמה העבודה על הסרט, שמוקדן כעת ברחבי הארץ. בחודש שעבר, בסוף 2019, חזרו הבמאית וההורים של גלעד, רונית ודנאל, אל היישוב שכניה, בו חיו ובו גדל גלעד, לאחר שעזבו לפני כמה חודשים, להקדין את הסרט ולסגור מעגל עם הקהילה ועם הזיכרונות הכואבים.

החיבור בין שרגל לבני הנוג קאהן נוצר דרך המטפח לת ההוליסטית של רונית, איריס ברקאי, שטיפלה בגלעד בעת מחלתו, והיא גם אחת מגיבורות סרטה הראשון של שרגל, "איפה אלה קרי ומה קרה לנוריקו-סאן?". שרגל, תושבת תל אביב, עיתונאית לשעבר ויוצרת עצמאית של קולנוע תיעודי, מספרת על החיבור למשפחת קאהן: "רונית יצרה איתי

דבורית שרגל | צילום: דנה קובל

"לא היה פשוט לחזור ואפילו מבלבל". גלעד ז"ל בתמונות מהתקופה שבה נאבק במחלה צילומים: פרטי

לפני כמה חודשים עזבה משפחת קאהן את ביתה בשכניה ועברה להתגורר בקיס"ר. שרגל: "זו החלטה שהתקבלה במהלך העשייה של הסרט, מתוך קושי של ההורים להתגורר במקום שבו איבדו את שני ילדיהם". רונית: "רציתי לעזור את הבית אחרי שיהונתן נפטר, אבל מכיוון שלגלעד היה טוב בשכניה, נשארנו. כעת היה קשה להישאר במקום שכל כך מזוהה עם גלעד. רצינו להיות אנונימיים, הרגשנו שאם נישאר, לא נוכל להמשיך לנשום". במוצאי שבת, 14 בדצמבר, שבו ההורים לשכניה עם שרגל להקרין בפני קהילת המקום את הסרט. רונית: "לא היה פשוט לחזור, ואפילו מבלבל, אבל הרגשנו שערכנו פרידה מהמקום. דווקא ההתרחקות עזרה לראות את הדברים אחרת. השתי איך יחד, בהקרנה שגלעד כל כך נכח בה, הצלחנו לסגור מעגל". שרגל: "אנשי המקום שאלו על העזיבה של המשפחה את שכניה, ואני ראיתי איך דרך הסרט נעשה פיוס עם הקהילה, ואיך רונית מעכלת את המסע שעברה בעקבות הסרט, והתרגשתי". ההקרנה הבאה של "הפרוטוקול של גלעד" תיערך בפסטיבל סרטי נשים בכ"ר מיאל בסוף ינואר 2020. הסרט יוקרן ביום שישי, 31.1, בשעה 11:00 בבוקר, בהיכל התרבות כרמיאל. רונית ושרגל יגיעו לשוחח עם הקהל.

הוא נושא בשיחה למאיה, אחותו, זמן קצר לפני שנפטר. המשפט המרכזי בה הוא 'אם אתם יכולים, תחיו, חיים רק פעם אחת'. קלישאתי, אבל כל כך נכון. בסרט רואים כיצד משפחה מתמודדת עם החיים גם כשהסוף לא טוב, אבל בסוף רומזת רונית על תקווה אופטימית להמשך החיים". רונית: "בסרט יש מסרים חשובים, כשהייתי חשבו היה להעביר את מה שעוברים בני המשפחה ובני הנוער כשהטיפולים מסתיימים. הרגשנו זאת כשגלעד סיים את הטיפולים, וציפו ממנו לגשר על הפערים בבית הספר, כשהוא באפיסת כוחות, והוא חש שהעולם לא מבין אותו. היה חשוב לנו להסביר כמה העולם, בית הספר והקהילה, צריכים להושיט יד למשפחה ולחולה, כי הפער בין פחד המוות בבית החולים, למי עגלים שמתפרקים, לחיים שאחרי, הוא קשה. אנחנו מקווים שאנשים יבחינו בזאת דרך הסרט, ושהסרט יגרום לשינוי". עברו כבר כמה חודשים מאז החלו שרגל וקאהן להקרין את היצירה המשותפת. הקרנה מרגשת היתה בספטמבר האחרון בבית הספר העל יסודי אסיף בפני חבריו של גלעד, כעת בשכבת י"ב. שרגל: "חששתי שילדים ייצאו באמצע, אבל הם היו מרותקים. היתה דממה מוחלטת באולם, אף ילד לא נגע בסלולרי שלו. אחרי ההקרנה הם שאלו את ההורים, שלא היה להם קל לראות את בני השכבה של גלעד, שאלות מעניינות ורגישות".

דבורית שרגל: "אנשי המקום שאלו על העזיבה של המשפחה את שכניה, ואני ראיתי איך דרך הסרט נעשה פיוס עם הקהילה, ואיך רונית מעכלת את המסע והתרגשתי"

רונית קאהן: "דווקא ההתרחקות עזרה לראות את הדברים אחרת. חשתי איך יחד, בהקרנה שגלעד כל כך מעגל"

אפגוש באדם הבוגר שיכול היה להיות, ומצד שני אני שמחה שכעת אני יודעת את הדברים הללו, ויודעת להעריך אותם". הלבטים בבניית הסרט לא דילגו על שרגל: "בעבודה מסוג זה צריך להתחשב במבקשי הסרט, ולגשר בין הרצונות שלי כיוצרת לבין הרצונות של המשפחה, שיד ממימנה את עשיית הסרט". רונית מוסיפה: "בזמן הצילומים והעריכה היה לי קשה לראות את התוצר המוגמר, ועל זה אני חייבת תודה גדולה לדבורית".

"מסרים חשובים"

לכל הקרנה של הסרט מגיעה שרגל עם דנאל ורונית, שגם מקיימים שיחה בסיומו עם הצופים, והחיבור ביניהם ניכר. רונית: "לא היתה לנו בעיה להכניס את דבורית לסיפור המשפחתי שלנו. אנחנו אנשים פתוחים, ולפעמים אף הרגשתי שאני חושפת אותה יותר מדי, וראיתי את הקושי שלה. דבורית נכנסה לעניינים, הנוכחות שלה והיכולת להקשיב עזרה לנו להיפתח". הצופים בסרט לא נשארים אדישים, ולמרות שמדובר בסרט תיעודי לא פשוט, באורך 60 דקות, אנשים לא מסוגלים לקום מהכיסא. עם תום ההקרנה הם נשארים לשבת, מחכים שהדמעות ייבשו. שרגל: "אחד החלקים הקשים בעריכה היה הצוואה הרוחנית של גלעד, אותה